

Protocol Zieke kinderen

Inleiding

In dit protocol zijn de richtlijnen vastgelegd voor het handelen van pedagogisch medewerkers en houder in geval van ziekte van kinderen die BSO ProKidz bezoeken.

Uitgangspunten

BSO ProKidz beoogt kinderen op te vangen, te verzorgen en te begeleiden in een veilige en hygiënische omgeving. BSO ProKidz hanteert als leidraad, dat in de opvangsituatie steeds zorgvuldig wordt afgewogen wat in het belang is van het individuele kind en de groep kinderen. Deze leidraad hanteren wij ook bij ziekte van kinderen. Uitgangspunt bij ons handelen in geval van ziekte is het welbevinden en de gezondheid van het individuele kind en de andere kinderen in de groep.

Wij streven ernaar ziekte van kinderen zo veel als mogelijk te voorkomen, het welbevinden van het zieke kind te bevorderen en te voorkomen dat andere kinderen besmet kunnen raken.

Criteria en grenzen van opvangmogelijkheden bij ziekte van het kind

BSO ProKidz is in haar werkwijze, organisatie, inrichting, groepsgrootte en deskundigheid van het personeel afgestemd op de begeleiding van gezonde kinderen. Ook kinderen met een lichte (geestelijke of lichamelijke) handicap komen in aanmerking voor opvang, mits deze handicap geen belemmering vormt voor deelname aan de groepsactiviteiten binnen de huidige opzet van de buitenschoolse opvang (zie "*Protocol plaatsing kinderen met een medische indicatie en / of specifieke zorgbehoefte*")

Indien een kind ziek is/wordt kan het niet door ons worden verzorgd en dus niet op onze BSO worden opgevangen.

Wij verwachten van ouders dat zij tijdig laten weten aan de pedagogisch medewerkers op locatie dat hun kind ziek is en niet komt.

Het is de verantwoordelijkheid van de ouders of zij hun kind dat niet fit is naar de opvang brengen.

Als een kind niet fit is verwachten wij van ouders dat zij dit, als zij hun kind komen brengen, bij de pedagogisch medewerker melden. De (telefonische) bereikbaarheid voor die dag wordt dan door de pedagogisch medewerker en de ouder samen extra gecontroleerd. Er worden zo nodig concrete afspraken gemaakt wanneer ouders gebeld worden.

Als het kind op de BSO ziek wordt, belt de leiding naar de ouders om te overleggen en/of te regelen dat het kind wordt opgehaald.

De groepsleiding stelt – in overleg met collega's – vast wanneer en of een kind ziek is. Ziek zijn betekent bij ons, dat het gedrag van een kind tijdelijk afwijkt van het van hem of haar bekende gedrag in de groep en als het voldoet aan de onderstaande criteria:

- het niet kan deelnemen aan activiteiten;
- het extra zorg/aandacht nodig heeft vanwege het ziek zijn;
- het een temperatuur heeft boven de 38,5 graden;
- het een zeer ernstige infectieziekte heeft, waarbij er risico's zijn voor de overige kinderen (altijd eerst overleg met GGD);
- het diarree heeft: meerdere malen waterdunne ontlasting, in relatie met een verminderd algemeen welbevinden van het kind;
- het medicijnen nodig heeft waarvoor bij het toedienen specifieke deskundigheid wordt vereist;
- het medicijnen nodig heeft volgens een schema dat naar het oordeel van de groepsleiding niet in het programma is in te passen.

Deze criteria worden ook vermeld in de Algemene Informatie BSO ProKidz, waarmee ouders zich akkoord mee hebben verklaard door ondertekening van de plaatsingsovereenkomst. Kinderen kunnen weer naar de BSO komen als geen enkel van deze criteria meer van toepassing is. Kinderen of andere gezinsleden met koorts, braken en/of diarree en huiduitslag mogen niet op de BSO komen tenzij met toestemming van de medisch adviseur, de medisch behandelaar, de arts en/of de GGD.

Preventie

Wij streven ernaar het kind een vertrouwde, veilige en hygiënische omgeving te bieden op de BSO. Om dit te kunnen waarborgen nemen wij dagelijks preventieve maatregelen. Daarbij laten wij ons mede leiden door de advisering en de controle van de GGD.

Signalering van ziekte

De pedagogisch medewerkers hebben oog voor elk individueel kind. Kennis van het kind in normale omstandigheden en informatie van de ouder(s) over eventuele bijzonderheden zijn voor de pedagogisch medewerker van groot belang om te kunnen vaststellen of er mogelijk sprake is van ziekte van een kind. Ander gedrag dan de pedagogisch medewerker van een kind gewoon is, zonder dat daar door de ouder(s) een verklaring voor is te geven, is voor de pedagogisch medewerker een signaal dat het kind mogelijk ziek is. Ook de lichaamstemperatuur vormt hiervoor een indicatie.

Om een goede inschatting te kunnen maken van eventueel ziek zijn, beantwoordt de pedagogisch medewerker de volgende vragen:

1. Hoe is de conditie van het kind?
 - hoe voelt het kind zich in de groep (speelgedrag, sociale contacten, deelname aan het groepsgebeuren)?
 - heeft het kind pijn?
 - zijn er kenmerken van een (infectie)ziekte?
 - hoe is het eet-, drink- en slaapgedrag van het kind?
2. Heeft het kind koorts?
 - hoe hoog is de koorts?
 - hoe snel loopt de koorts op of af?
 - hoe oud is het kind?
 - hoe is de ziektegeschiedenis van het kind?
3. Is de basishygiëne te waarborgen voor de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers?

Op basis van het antwoord op bovenstaande vragen vormt de pedagogisch medewerker zich een beeld van de mate van ziek zijn van het kind. In geval van twijfel raadpleegt de pedagogisch medewerker de houder. Indien het beeld incompleet blijft, wordt contact gezocht met de ouder(s) voor nadere informatie. Vervolgens wordt door de pedagogisch medewerker vastgesteld, of het kind in de groep opgevangen kan blijven worden.

Daarvoor hanteren wij de volgende criteria:

- a. Het kind dient gegeven de omstandigheden in de groep opgevangen te kunnen blijven worden.
- b. Aan het kind dient voldoende individuele zorg en aandacht geboden te kunnen worden.
- c. De andere kinderen in de groep dienen bij de extra zorg en aandacht die het zieke kind behoeft goed verzorgd en begeleid te kunnen worden.

Daarbij wegen we af:

- in welke leeftijdsgroep zit het kind?
- hoeveel kinderen zijn er aanwezig?
- hoeveel kinderen van de groep zijn ziek?
- hoeveel pedagogisch medewerkers zijn er aanwezig?

Infectieziektewet

Per 1 november '99 zijn kinderdagverblijven volgens art. 7 van de infectieziektewet verplicht de GGD op de hoogte te stellen van een ongewoon aantal, met name genoemde gezondheidsklachten (maagdarmproblemen, braken en / of diarree, geelzucht, schurft, huiduitslag of andere ernstige aandoeningen van infectieuze aard) onder kinderen of begeleidend personeel. Van ouders/verzorgers wordt verwacht dat zij aan de groepsleiding doorgeven wanneer hun kind ziek is en welke ziekte het heeft. Groepsleiding informeert de houder wanneer een van de kinderen een van bovengenoemde ziektebeelden heeft. De houder stelt de GGD op de hoogte wanneer het om een ongewoon aantal gaat mbt bovengenoemde gezondheidsklachten.

Inentingen

De groepsleiding vraagt ouders/verzorgers tijdens het intakegesprek om op het "*Formulier Kindgegevens Buitenschoolse opvang*" in te vullen of hun kind wel of niet ingeënt is volgens het advies van het consultatiebureau. Deze gegevens worden bij een eventueel bezoek aan een arts of ziekenhuis meegenomen. Met behulp van deze gegevens kan er snel en adequaat worden gehandeld als zich infectieziekten voordoen die risico's met zich meebrengen voor nog niet ingeente kinderen. In voorkomende gevallen overlegt de houder met de GGD.

Gezondheidsrisico's voor de groepsopvang van kinderen, de handleiding van de GGD

In geval van onduidelijkheid raadpleegt de groepsleiding altijd de door de GGD uitgebrachte handleidingen "*gezondheidsrisico's in een basisschool of BSO*" of "*gezondheidsrisico's in een kindercentrum of peuterspeelzaal*" of wordt de GGD rechtstreeks gebeld en conformeert de groepsleiding zich aan daaruit voorkomende adviezen. Bij twijfel/calamiteiten kan de groepsleiding de GGD verzoeken contact op nemen met de huisarts of andere dienstdoende arts. In de *genoemde handleidingen* zijn de meest voorkomende ziekteverschijnselen te vinden en de door de GGD gegeven adviezen waar BSO ProKidz zich aan conformeert.

Overleg met de ouder(s).

Als een kind zich niet prettig voelt en de pedagogisch medewerker heeft kunnen vaststellen, dat het zich niet welbevinden waarschijnlijk een lichamelijke oorzaak heeft, wordt de ouder(s) altijd geïnformeerd.

De pedagogisch medewerker doet de ouder verslag van haar indrukken over de conditie en het gedrag van het kind op basis van de onder signalering gestelde vragen. Afhankelijk van het (vermoedelijke) ziektebeeld en de omstandigheden in de groep legt de pedagogisch medewerker de ouder de volgende mogelijkheden voor:

1. Indien het kind voldoende rust, extra verzorging en aandacht op de BSO kan ontvangen, stelt de pedagogisch medewerker voor de ouder op de hoogte te houden van de ontwikkeling in de conditie van het kind. Zij spreekt af wie op welke tijd terugbelt.
2. Indien het welbevinden van het vermoedelijk zieke kind op de BSO onvoldoende gewaarborgd kan worden of indien er sprake is van reëel besmettingsgevaar, deelt de pedagogisch medewerker de ouder mee dat het kind gehaald dient te worden. Zij spreekt af hoe laat en door wie dat zal gebeuren.
3. Als het kind wordt opgehaald spreekt de pedagogisch medewerker met de ouder af, dat het kind de volgende dag(en) niet op de BSO kan worden opgevangen indien het 's ochtends koorts heeft.
4. In geval van een vermoedelijk infectieziekte of epidemie deelt zij de ouder mee, welke maatregelen de ouder dient te treffen en wanneer het kind de BSO (vermoedelijk) weer bezoeken mag. In geval van infectieziekten en/of epidemieën worden andere medewerkers en ouders geïnformeerd over de te volgen gedragslijn. Deze gedragslijn wordt waar nodig in overleg met de GGD vastgesteld.

Medisch handelen

Het personeel heeft niet de medische deskundigheid om een ziek kind adequate verzorging te bieden. De BSO kan daarom geen verantwoordelijkheid dragen voor de opvang van een ziek kind. Het personeel heeft niet de opleiding om medicijnen toe te dienen waarvoor een specifieke deskundigheid noodzakelijk is en te beoordelen op welke momenten medicatie gewenst is. In punten waarin niet is voorzien, maar waar het personeel twijfel heeft, wordt overleg gepleegd met een deskundige. De verantwoording voor het niet inenten van het kind en mogelijke consequenties daarvan liggen bij de ouders/verzorgers.

Alleen eenvoudige medische handelingen die regelmatig kunnen voorkomen (categorie 3 in artikel 36 van de Wet BIG), zoals het verzorgen van een schaafwondje en het verwijderen van een splinter worden met de grootste zorgvuldigheid door de groepsleiding uitgevoerd.

Medicijngebruik

Wanneer een kind medicijnen of zelfzorgmiddelen (*geneesmiddel zonder recept op verzoek van ouders*) gebruikt, moet de groepsleiding duidelijke instructies van de ouder(s) krijgen over de wijze van toediening, de hoeveelheid, frequentie en het tijdstip. Zo nodig wordt een instructie georganiseerd voor de pedagogisch medewerkers. Eventuele kosten van deze instructie brengt BSO ProKidz in principe in rekening bij de ouders. De afspraken over het toedienen van medicatie en/of zelfzorgmiddelen wordt schriftelijk vastgelegd in de "Toestemmingsverklaring gebruik medicatie en zelfzorgmiddelen". Na toediening van het medicijn wordt het "Registratieformulier toediening medicatie / zelfzorgmiddel" ingevuld en toegevoegd aan de dagrapportage. Beide formulieren, de toestemmingsverklaring en het registratieformulier, worden tot 3 maanden na beëindiging van de toediening van het medicijn/zelfzorgmiddel bewaard bij de kindgegevens.

De ouders/verzorgers dienen (*indien mogelijk*) de afgepaste hoeveelheid (rest)medicijnen per opvangdag mee te geven in de originele verpakking met originele bijsluiter (uitleg/werking medicijn). Indien het medicatie betreft die (zo nodig) voor een langere periode gebruikt moet worden, dan worden in overleg met de groepsleiding concrete afspraken gemaakt over het verantwoord bewaren van de medicatie op de locatie voor een langere tijd. We hanteren maximaal 1 maand als richtlijn. De pedagogisch medewerker checkt samen met de ouder de volledig ingevulde "Toestemmingsverklaring gebruik medicatie en zelfzorgmiddelen" en controleert of het overeenkomt met de informatie op de bijsluiter.

De pedagogisch medewerker is **niet** aansprakelijk voor de toediening. Groepsleiding geeft in geen geval op eigen initiatief een kind medicijnen.

Indien er iets mis is gegaan met de toediening neemt de pedagogisch medewerker direct contact op met de houder en de ouders. In overleg met hen wordt contact opgenomen met de eigen huisarts van het kind, de dienstdoende huisarts of de huisartsenpost of huisarts in de wijk en in noodsituaties de acute hulp via 112. Eén pedagogisch medewerker blijft bij het kind, stelt het gerust en observeert het op bewustzijn en aanspreekbaarheid, misselijkheid en eventueel braken. We handelen verder volgens instructie van de arts.

Gebruik pijnstillers, zoals paracetamol

Pijnstillers hebben geen therapeutische werking: zij hebben invloed op de symptomen, maar niet op de ziekteveroorzaker. Een pijnstiller is geen geneesmiddel en worden dan ook niet op de BSO toegediend.

Indien om een medische reden gebruik van een pijnstiller wenselijk is wordt dit in overleg met ouders, groepsleiding en leidinggevende vastgesteld. Het gebruik ervan wordt vastgelegd in de overeenkomst gebruik genees- en zelfzorgmiddelen. Wanneer ouders of BSO-kind regelmatig verzoeken om een pijnstiller wordt een gesprek met de ouders hierover aangegaan.

Controle van koortsthermometers

Alle koortsthermometers die op de BSO in gebruik zijn, dienen minstens eenmaal per jaar gecontroleerd te worden. Dit gebeurt door alle thermometers met de voeler in een bak met water te houden. Gekeken wordt of alle thermometers dezelfde temperatuur aangeven. Indien dit niet het geval is, wordt er minimaal één nieuwe thermometer aangeschaft. De test wordt opnieuw uitgevoerd. Alle thermometers die afwijken van de nieuwe thermometer worden weggegooid en vervangen door nieuwe. Er wordt een registratie bijgehouden van de meetresultaten.

Toetsing

Aan de hand van voorgevallen situaties wordt regelmatig, en minstens één keer per jaar, geëvalueerd of dit protocol in de praktijk voldoet. Eventueel worden op basis van deze evaluatie corrigerende maatregelen uitgevoerd.